

RAPPORT

Fosfatkartering

Sm

Södra Sandsjö socken

Väg 120, sträckan Tingsryd-Rävemåla

Inför en kommande omläggning av väg 120, sträckan Tingsryd-Rävemåla, fosfatkartrades en sträcka av 1,5 km.

Södra Sandsjö socken är beläget i gränsområdet mot Blekinge. Fasta fornlämningar är jämfört med ett kärnområde kring Växjö sällsynta. Fynd från äldre stenålder har påträffats i form av trindyxor. Från yngre stenåldern härrör fynd av tunn- och tjock-nackiga yxor av flinta. K Kjellmark omnämner en stenåldersboplatz vid Dångemåla samt en grav från stridsyxekulturen vid Bungemåla ca 1,5 km öster om den planerade vägsträckningen.

År 1983 och 1984 undersöktes ett boplatzområde vid Horkoneryd med dateringar till mesolitisk och huvudsakligen senneolitisk tid (Åhman, 1986 s 23).

Den nya vägsträckan löper till en början parallell med den äldre vägen, för att senare vika av och löpa i direkt öst-västlig riktning. Den nya vägsträckningen passerar Trångsund i Sandsjön och ansluter vid Dångebo till den äldre vägen.

Utmed åtkomliga delar av den planerade vägsträckningen upptogs 22 jordprover som analyserades vid RAGU fosfatlaboratorium i Visby. Från punkt 0/200 fram till punkt 1/300 togs proverna med 100 m mellanrum. Öster om denna punkt sluttar terrängen ned mot Sandsjön. Utmed denna delsträcka upptogs proverna med 50 m mellanrum. Öster om Sandsjön togs prover med 20 m mellanrum då läget på båda sidor om Trångsund bedömdes som möjliga lägen vad gäller stenåldersboplatser. Efter punkt 1/800 upptogs inga prover pga terrängens beskaffenhet.

Utmed den nya vägsträckningens första kilometer, varierade fosfathalten mellan 5 och 83 P^o. De högre värdena förekom i anslutning till den nya vägsträckningens början. Slutningen vid västra sidan av Sandsjön uppvisar halter mellan 5-35 P^o. Fosfathalten avtar mycket kraftigt i slutningens nedre del. Östra sidan om Sandsjön uppvisar generellt något lägre fosfathalter. I detta område varierar fosfathalten mellan 2 och 27 P^o. Markens naturliga fosfatinnehåll verkar för området som helhet ligga mellan 10-30 P^o. Fixeringen av fosfat varierar dock mellan olika jordar. Förekomsten av hydratiserade järn och aluminiumoxider synes emellertid ha en positiv inverkan på fosfatfixeringen liksom ett något lägre ph-värde (Larsson 1974, s 5).

Med hänsyn till läge i terrängen samt att vissa partier av den planerade vägsträckningen uppvisar något förhöjda fostatvärden synes en provundersökning av väl valda områden vara rimlig.

Växjö 900930

Leif Nilsson

Litteratur och referenser

Kjellmark, K	1943	Värends fornminnen
Larsson, C	1974	Fosfatundersökning.
Seminarieuppsats, Lunds universitet.
Ahman, E	1986	Rapport, Boplats. Äldre och yngre
stenålder, Horkoneryd, S Sandsjö soc-
ken, Småland.
Smålands museum, Kulturhistorisk
undersökning 30.

Vägr
Tekn
RTAD AK
Vägr
Tekn

RAGU FOSFATLABORATORIET

FOSFATANALYSRAPPORT

UPPDRAG.NR : 2-1
 PROVTAGN.OMR : VÄG 120
 KOMMUN : SÖDRA SANDSJÖ SN
 LANDSKAP : SM
 PROV_NR : 1-22

UPPDR.GIVARE : SMÅLANDS MUSEUM
 REFERENS : LEIF NILSSON
 INKOM : 900730
 AVSÄNT : 900806
 ANTAL.PROV : 22

PROV NR	P-GRADER	ANM	PROV NR	P-GRADER	ANM
1	: 39		51	:	
2	: 33		52	:	
3	: 34		53	:	
4	: 83		54	:	
5	: 33		55	:	
6	: 24		56	:	
7	: 7		57	:	
8	: 29		58	:	
9	: 5		59	:	
10	: 13		60	:	
11	: 28		61	:	
12	: 35		62	:	
13	: 25		63	:	
14	: 1		64	:	
15	: 5		65	:	
16	: 6		66	:	
17	: 16		67	:	
18	: 27		68	:	
19	: 22		69	:	
20	: 2		70	:	
21	: 11		71	:	
22	: 6		72	:	
23	: slut		73	:	
24	:		74	:	
25	:		75	:	
26	:		76	:	
27	:		77	:	
28	:		78	:	
29	:		79	:	
30	:		80	:	
31	:		81	:	
32	:		82	:	
33	:		83	:	
34	:		84	:	
35	:		85	:	
36	:		86	:	
37	:		87	:	
38	:		88	:	
39	:		89	:	
40	:		90	:	
41	:		91	:	
42	:		92	:	
43	:		93	:	
44	:		94	:	
45	:		95	:	
46	:		96	:	
47	:		97	:	
48	:		98	:	
49	:		99	:	
50	:		100	:	

ANMÄLAN AV UTFÖRD ARKEOLOGISK UNDERSÖKNING

(För ifyllande av blanketten se sep. anvisning).

IDENTIFIERINGSUPPGIFTER

1

Dnr enl. beslut: Lst Eget Kontonr:

Socken/stad Södra Sandsjö sn/stadnr Fornl.nr

Landskap Sm Län Kronoberg Kommun

Trakt/kvarter/fastighet Väg I20 Ekon.karta 4F 2b Konga

X-koord 6264,5 Y-koord I458,5 Nivå (möh) Lägsta Högsta

UNDERSÖKNINGENS ART OCH OMFATTNING

2

Typ av exploatering Vägbygge Kod VB

Typ av undersökning Arkeologisk utredning, fosfatkartering Kod AU

Uppdragsgivare Vägverket Ansvarig institution Smålands museum

Fältarbetsledare Leif Nilsson Fältarbete fr.o.m 900723 t.o.m. 900723

Antal arbetsdagar I

	yta/m ²	volym/m ³	schakt/löpm	yta extensiv	Timmar grov	ark.	maskin
Beräknad
Undersökt	<u>8</u>

UNDERSÖKNINGSOBJEKT OCH UNDERSÖKNINGSRESULTAT

3

Uppgifter ur RAÅ:s fornl.reg.: Art av fornl. Kod

Undersökningsresultat: Kod

Uppgifter ur RAÅ:s fornl.reg.: Anläggningar, typ/form/antal i kod och klartext:

Undersökningsresultat: ngt förhöjda fosfatvärden Totalt antal undersökta:

gravar
bpl konstruktioner

Datering i kod och klartext:

En sammanfattande beskrivning av undersökningsresultaten finns på blankettens baksida! VÄND!

4

Undersökn. avslutad	☒ Ja ☐ Nej	Fornl. tidigare unders.	☐ Ja ☒ Nej	Införd på Ekkarta	☐ Ja ☐ Nej
Lagskydd kvarstår för icke undersökt del av fornl.	☐ Ja ☐ Nej	Fornl. reg. av RAÅ	☐ Ja ☒ Nej	Antecknad i fornl. reg. (ifylles av Fr)	☐ Ja ☐ Nej

Rapport över undersökningen är under utarbetande och översändes senare/Rapport bifogas (stryk det som ej passar)

9/11/12
Datum

Leif Nilsson
Fältarbetsledarens underskrift

Till länsstyrelsen. Kopia till landsantikvarien, RAÅ samt uppdragsgivaren och ev. annan berörd inst. Till blanketten bifogas utdrag ur ekonomisk karta (alternativt stadskarta, skala 1:2000) med undersökningsområdets utsträckning angiven.